

FORMY ÚČASTI VEŘEJNOSTI NA ČINNOSTI MÍSTNÍCH SOVĚTŮ

DOC. A. K. PUMPUTIS, CSc.

V sovětském státě je věnována stálá pozornost otázkám rozvoje socialistické demokracie a zvyšování aktivity mas při řešení důležitých státních záležitostí. Již v prvních letech existence sovětského státu V. I. Lenin napsal, že zapojení pracujících do řízení státu je zázračný prostředek schopný naráz zesateronásobit státní aparát.¹⁾

Otázky prohlubování sovětské demokracie hluboce projednal XXVI. sjezd KSSS.²⁾

Ústava SSSR z roku 1977 a ústavy svazových republik rozšířily možnosti a perspektivu účasti pracujících na řešení důležitých státních záležitostí, pozvedly na novou úroveň fungování všech institutů sovětské demokracie.

Komunistická strana Sovětského svazu stále pečuje o rozvoj demokratických zásad v činnosti všech článků politického systému. Na únorovém plénu ÚV KSSS (1984) K. U. Černěnkovo řekl: „Síla naší strany... je ve schopnosti rozvíjet a usměrňovat tvůrčí aktivitu mas...“³⁾

Demokratizace řízení se projevuje ve všech úrovních a zvláště výrazně v činnosti místních orgánů státní moci.

Ústava SSSR svěřuje místním orgánům státní moci právo komplexně řídit záležitosti na celém území, což nutně vyžaduje, aby se rozvíjely a zdokonalovaly instituty společenské iniciativy.

Úspěchu v činnosti místních státních orgánů lze dosáhnout pouze tehdy, je-li veřejnost široce zapojována do jejich práce.

V sovětském státě existují četné formy účasti občanů na činnosti místních orgánů státní moci. Patří k nim odbory výkonných výborů složené z dobrovolných spolupracovníků (nesystemizované odbory), organizace společenské aktivity občanů, pokyny voličů aj.

Mezi různými formami účasti veřejnosti na činnosti místních orgánů sovětského státu zauímají zvláštní místo komise při výkonných výborech místních sovětů lidových poslanců.

¹⁾ Viz V. I. Lenin: Spisy, sv. 26. Praha 1956, str. 100.

²⁾ XXVI. sjezd KSSS, dokumenty a materiály. Praha 1981, str. 64.

³⁾ Pravda ze 14. února 1984.

K tomu, abychom objasnili právní postavení komisí při výkonných výborech místních sovětů, je důležité zkoumat způsob jejich vytváření, soustavu a strukturu.

Právní úprava činnosti komisí při výkonných výborech patří do výlučné působnosti svazových republik. Každá svazová republika představovaná prezídiem nejvyššího sovětu nebo radou ministrů schvaluje příslušné řády o každém druhu komisí, existujících při výkonných výborech. Základní směry činnosti těchto komisí určují také zákony o okresních, městských, obvodních a apilinkových (vesnických) a sídlištních sovětech.

Podle platného zákonodárství se v současné době při výkonných výborech místních sovětů zřizují tyto komise: správní komise pro projednávání přestupků, komise pro dohled nad nápravně výchovnými zařízeními, komise pro věci nezletilých, komise pro pracovní rozmístění mládeže, pro vyměřování důchodů, pro kontrolu dodržování cen a podmínek provozování obchodní činnosti, pro kontrolu dodržování zákonodárství o kultech, komise pro přidělování bytů (obytných místností), komise pro boj s alkoholismem, komise k určování věku občanů. Je-li toho třeba, výkonné výbory mohou zřizovat i jiné komise. Praxe potvrzuje, že výkonné výbory toto právo využívají a vytvářejí dočasné komise. Dočasné komise se zpravidla zřizují pro přípravu otázek, které se projednávají na schůzích výkonných výborů, jakož i pro řešení otázek dočasného charakteru (například mohou se vytvářet dočasné komise pro boj proti epidemiím, epizootiím, povodním atd.). Činnost dočasných komisí končí, jakmile konkrétní otázky byly vyřešeny.

Výkonné výbory sovětů různých stupňů vytvářejí svou soustavu komisí.

Základním článkem, při němž se zřizují komise, by měly být výkonné výbory okresních sovětů (včetně obvodních) a rovněž výkonné výbory sovětů ve městech republikové podřízenosti (s výjimkou měst, která se člení na obvody).

Při uvedených výkonných výborech se zpravidla vytvářejí všechny výše jmenované komise a v nezbytných případech se mohou zřizovat i jiné.

Při výkonných výborech sovětů ve městech okresní podřízenosti se mohou vytvářet takové komise, jako je správní komise pro projednávání přestupků, pro boj s alkoholismem, pro kontrolu dodržování cen a podmínek provozování obchodní činnosti, pro přidělování bytů (obytných místností). V jednotlivých svazových republikách se tato otázka řeší různě. Podle zákonodárství Kirgizské SSR,⁴⁾ Ázerbájdžánské SSR,⁵⁾ Kazašské

⁴⁾ Položení o komissijach po dělam něsoveršennoletnich Kirgizskoj SSR. Vedomosti Verhovnogo Soveta Kirgizskoj SSR, 1967, č. 11, čl. 97.

⁵⁾ Položení o komissijach po dělam něsoveršennoletnich Azerbajdžanskaj SSR. Vedomosti Verhovnogo Soveta Azerbajdžanskaj SSR, 1967, č. 19, čl. 204.

SSR,⁶⁾ Arménské SSR⁷⁾ a Lotyšské SSR⁸⁾ při výkonných výborech ve městech okresní podřízenosti může být vytvořena širší soustava komisí.

Specificky se tato otázka řeší v Ukrajinské SSR,⁹⁾ kde komise při výkonných výborech ve městech okresní podřízenosti mohou být zřízeny jen se souhlasem výkonného výboru sovětu vyššího stupně.

Domníváme se, že tato praxe může být dobrým příkladem pro zřizování komisí při výkonných výborech tohoto stupně i v ostatních svazových republikách. Jde o to, že města okresní podřízenosti jsou obvykle okresními městy. Na územní obvody těchto výkonných výborů, které zřizují pouze některé komise, se v zásadě vztahuje působnost komisí výkonných výborů okresních sovětů. Máme za to, že taková praxe nemůže být přijatelná, protože snižuje iniciativu městských (ve městech okresní podřízenosti) sovětů lidových poslanců a jejich výkonných výborů.

Někteří autoři, pokud jde o tyto případy, navrhuji, aby se zřizovaly společné komise výkonných výborů okresních a městských (měst okresní podřízenosti) sovětů.¹⁰⁾

S tímto návrhem lze jen těžko souhlasit. Za prvé, zákony o okresních a městských sovětech, jakož i řády o komisích při výkonných výborech nepočítají s možností zřizovat společné komise různých výkonných výborů. Za druhé, bylo by neúčelné navrhopvat změny v zákonodárství, protože by to vedlo k složitostem při vytváření komisí, kontrole jejich činnosti a skládání účtů z jejich činnosti.

Do určité míry se analogický způsob uplatňuje i při vytváření komisí při výkonných výborech apilinkových a sídlištních sovětů. Podle zákona o apilinkovém a sídlištním sovětu lidových poslanců při výkonných výborech těchto sovětů mohou být se souhlasem výkonného výboru vyššího stupně zřízeny správní komise pro projednávání přestupků, komise pro boj s alkoholismem a v případě potřeby komise pro přidělování bytů (obytných místností). Zákon nic neříká o možnosti zřizovat komise pro věci nezletilých, pro pracovní rozmístění mládeže, pro kontrolu nad dodržováním cen a podmínek provozování obchodní činnosti, dohled nad nápravně výchovnými zařízeními a jiné.

V jiných svazových republikách, např. v Běloruské SSR a v RSFSR, se výše uvedené komise mohou zřizovat i při výkonných výborech ves-

⁶⁾ Položení o komissijach po dělam něsoveršennoletnich Kazachskoj SSR. Vedomosti Verchovnogo Soveta Kazachskoj SSR, 1967, č. 27, čl. 31.

⁷⁾ Položení o nabljudatělnych komissijach Armjanskoj SSR. Vedomosti Verchovnogo Soveta Armjanskoj SSR, 1964, č. 28, čl. 161.

⁸⁾ Položení o nabljudatělnych komissijach Latvijskoj SSR. Vedomosti Verchovnogo Soveta i Pravitělstva Latvijskoj SSR, 1971, č. 23, čl. 1236.

⁹⁾ Položení o komissijach po dělam něsoveršennoletnich Ukrajinskoj SSR, protokol č. 5 ze schůze prezidia Nejvyššího sovětu Ukrajinské SSR, srpen 1967.

¹⁰⁾ V. A. Loria: Administrativnyje komissii pri ispolkomach mestnyh Sovetov Gruzinskoj SSR. Sovetskoe gosudarstvo i pravo, 1965, č. 3.

nických a sídlištních sovětů. Avšak komise při výkonných výborech těchto stupňů mohou být zřízeny jen se souhlasem výkonného výboru vyššího stupně a pouze v místech vzdálených od sídel okresu.

Některá sídliště jsou co do počtu obyvatel dosti velká. Proto v nich, stejně jako ve městech okresní podřízenosti, otázky výchovy nezletilých a dozoru nad osobami propuštěnými z výkonu trestu odnětí svobody nejsou zdaleka druhořadé. Podle našeho názoru by bylo účelné, aby apilinkové a sídlištní sověty měly právo zřizovat širší okruh komisí při výkonných výborech se souhlasem výkonného výboru sovětu vyššího stupně.

Pro koordinaci práce komisí pro dohled nad nápravně výchovnými zařízeními, jakož i komisí pro věci nezletilých, pro boj s alkoholismem, se při radách ministrů svazových republik zřizují analogické komise.

Komise výkonných výborů vytváří nově zvolený sovět, a to pro celé volební období. Zákonodárství neupravuje způsob jejich ustavování jednotně. Některé komise (správní komise pro projednávání přestupků, pro věci nezletilých, pro dohled nad nápravně výchovnými zařízeními, pro boj s alkoholismem) vytvářejí zasedání místních sovětů. Jiné komise (pro kontrolu dodržování cen a podmínek provozování obchodní činnosti, pro vyměřování důchodů, pro kontrolu dodržování zákonodárství o kultech, k určování věku občanů aj.) se vytvářejí na základě rozhodnutí příslušného výkonného výboru.

Domníváme se, že podobný diferencovaný přístup není zcela na místě, protože vyvolává nejasnosti. Podle našeho názoru by bylo účelné sjednotit způsob vytváření všech komisí při výkonných výborech.

Zřejmě by nebylo účelné požadovat, aby všechny komise při výkonných výborech vytvářely místní sověty. Program zasedání místních sovětů je často přetížen. Navíc nové ústavy svazových republik snížily počet zasedání místních sovětů. A proto by schvalování všech komisí při výkonných výborech místními sověty probíhalo do značné míry formálně.

Složení všech komisí se fakticky formuje z podnětu výkonného výboru, a proto by bylo účelné poskytnout mu právo schvalovat je s konečnou platností. Takové pravidlo by zavedlo nejen stejný postup v ustavování komisí při výkonných výborech, ale také by přesněji určilo jejich právní status, otázky jejich řízení, jakož i způsob, jakým mají skládat účty ze své práce.

Při formování komisí je významnou otázkou o počtu jejich členů. Řády o jednotlivých komisích nestanoví přesně počet členů komisí, pouze určují minimální a maximální hranici od šesti do dvanácti členů. Místní sovět, jakož i jeho výkonný výbor stanoví počet členů každé komise samostatně v závislosti na počtu obyvatelstva, počtu podniků a institucí, které působí v jeho územním obvodu, a na dalších okolnostech.

Podle platného zákonodárství se komise skládají z poslanců příslušných sovětů, ze zástupců odborových, komsomolských a jiných společenských organizací a z představitelů pracovních kolektivů.

Při vytváření komisí se místní orgány zaměřují na to, aby se jejich členy stali ti, kteří by z výkonu svého povolání byli seznámeni s otázkami patřícími do jejich působnosti.

Proto například členy komisí pro věci nezletilých a komisí pro pracovní rozmístění mládeže jsou zástupci orgánů školství, zdravotnictví, kulturně osvětových a jiných zařízení; v komisích k určení věku občanů jsou zástupci orgánů ministerstva vnitra, matričních orgánů, orgánů zdravotnictví, sociálního zabezpečení atd. Takový způsob vytváření komise zabezpečuje kvalifikovanější přístup k řešení otázek, které náleží do jejich působnosti.

Důležitou stránkou v organizaci činnosti komisí je účast poslanců na jejich práci. Na tuto okolnost se poukazuje v právních aktech, upravujících činnost většiny komisí.

Program strany (1961) zdůraznil, že každý poslanec sovětu se musí aktivně účastnit státní činnosti a konat svěřenou práci.¹¹⁾ Poslanci zpravidla pracují ve stálých komisích místních sovětů.¹²⁾ Nicméně je třeba nalézt řešení umožňující, aby byli zapojeni i do činnosti komisí při výkonných výborech. Jedním ze způsobů, jak řešit tuto otázku, by mohlo být snížení počtu (někdy poměrně velkého) komisí místního sovětu a vytvoření rezervy poslanců, kteří by se mohli podílet na činnosti jiných útvarů.

Účast poslanců na činnosti komisí při výkonných výborech by bezpochyby zvýšila úroveň vzájemných vztahů těchto útvarů s místními sověty.

Zákonodárství obsahuje ustanovení, které osoby mohou být členy komise, ale nic neříká o tom, jak se navrhuje kandidáti. Jak ukazuje praxe, návrhy na jednotlivé členy komise v zásadě podávají společenské organizace a pracovní kolektivy.

Takovou praxi nutno hodnotit kladně. Je však třeba dodat, že by bylo účelné, aby společenské organizace a pracovní kolektivy, které doporučily svého člena, měly právo odvolat svého zástupce, jestliže neplní nebo špatně plní uložené povinnosti. Takové ustanovení v řádech o komisích by posílilo odpovědnost jejich členů nejen vůči příslušným výkonným výborům, ale také vůči jejich kolektivům.

Vzhledem k tomu, že společenské organizace a pracovní kolektivy volí určitý počet členů komisí, vzniká otázka, které základní společenské orga-

¹¹⁾ XXII. sjezd KSSS. Nová mysl (zvláštní číslo), říjen 1961, str. 458.

¹²⁾ V současné době je členy stálých komisí místních sovětů 82 % poslanců. Ostatní pracují ve výkonných výborech nebo jejich funkce nedovolují, aby se stali členy komisí.

nizace, podniky a zařízení mají doporučovat kandidáta za člena komise. Vždyť v územním obvodu kteréhokoliv sovětu existuje mnoho kolektivů pracujících, avšak počet členů komisí je omezen. Tyto otázky se řeší pomocí koordinační činnosti samotného výkonného výboru.

Při vytváření komisí výkonných výborů je velmi aktuální otázka jejich vedoucích.

Řády a jiné akty upravující činnost komisí neřeší otázku o vedoucích jednotně.

Tak předsedou komise pro boj s alkoholismem může být místopředseda výkonného výboru, tajemník nebo člen výkonného výboru; předsedou komise pro dohled nad nápravně výchovnými zařízeními a komise pro kontrolu dodržování cen a podmínek provozování obchodní činnosti — místopředseda výkonného výboru nebo jeho člen; komise pro věci nezletilých — místopředseda výkonného výboru; správní komise pro projednávání přestupků — člen výkonného výboru atd. Domníváme se, že taková různorodost je neopodstatněná. Podle našeho názoru musí být úprava této otázky do určité míry sjednocena.

Z výše uvedeného vyplývá, že ve většině případů předsedy komisí mohou být a fakticky jsou místopředsedové výkonných výborů. Taková praxe může být sotva přijatelná. Není účelné, aby jeden místopředseda výkonného výboru řídil činnost několika komisí při výkonném výboru. Skutečnost, že předsedou komise je místopředseda výkonného výboru, do určité míry zvyšuje její autoritu. Je však třeba vzít v úvahu, že tito funkcionáři jsou velice často zaneprázdněni výkonem svých bezprostředních funkcí a proto nejsou vždy s to zabezpečit věcné řízení komisí. Máme za to, že do řízení komisí by měli být ve větší míře zapojováni členové výkonných výborů a poslanci.

Významnou úlohu v činnosti komisí plní jejich tajemníci. Přípravují materiály pro schůze, pořizují protokoly, kontrolují, jak se plní rozhodnutí komisí atd. V řádech o komisích pro věci nezletilých je stanoveno, že funkci tajemníka vykonává uvolněný (systemizovaný) pracovník. Tajemníci všech ostatních komisí pracují na základě zásady dobrovolnosti.

Důležitým strukturálním útvarem komisí při výkonných výborech jsou jejich sekce. Avšak nikoliv všechny komise při výkonných výborech mají sekce. Struktura s členěním na sekce je vhodnější pro komise s dosti různorodou činností. Členění komisí na sekce zvyšuje operativnost činnosti a zamezuje zvyšování počtu komisí při výkonných výborech.

Podle charakteru oprávnění se komise při výkonných výborech dělí na dvě základní skupiny:

1. na komise oprávněné samostatně přijímat rozhodnutí mocenské povahy;
2. na komise, které nemají právo samostatně přijímat rozhodnutí mocenské povahy.

Ke komisím první skupiny patří správní komise pro projednávání přestupků, pro dohled nad nápravně výchovnými zařízeními, pro věci nezletilých, pro boj s alkoholismem, pro vyměřování důchodů, k určování věku občanů. Komise této skupiny jsou oprávněny samostatně přijímat rozhodnutí závazná pro osoby, jimž jsou určena.

Tak v čl. 7 řádu o komisích pro dohled nad nápravně výchovnými zařízeními se uvádí, že jsou oprávněny kontrolovat činnost nápravně výchovných zařízení, jakož i orgánů, které vykonávají rozsudky soudů. Na svých schůzích mohou vyslechnout zprávy vedoucích uvedených orgánů a zařízení. Zjistí-li komise nedostatky v činnosti těchto orgánů, mají právo přijmout rozhodnutí obsahující pokyny k odstranění existujících nedostatků. Výkon tohoto rozhodnutí komise je závazný a orgán, jemuž bylo rozhodnutí adresováno, musí do dvou týdnů informovat komisi o opatřeních, která přijal k odstranění nedostatků (čl. 9 uvedeného řádu).

Podle čl. 9 řádu o komisích pro boj s alkoholismem je komise oprávněna prověřovat v podnicích, v organizacích a v zařízeních stav práce v boji s opilstvím a alkoholismem, úroveň protialkoholické propagandy, jakož i vyslechnout na svých schůzích sdělení vedoucích podniků, organizací a zařízení o opatřeních k předcházení opilství a alkoholismu. Je-li toho třeba, komise mohou přijmout rozhodnutí, obsahující požadavek zesílit boj s opilstvím a alkoholismem. Podle čl. 7 tohoto řádu výkon těchto rozhodnutí komise je pro příslušné orgány a organizace závazný.

Komise pro vyměřování důchodů jsou oprávněny samostatně rozhodovat o stanovení důchodů nebo podpor. Výkon těchto rozhodnutí je rovněž závazný. Analogická práva má také komise k určování věku občanů. Její rozhodnutí jsou závazná pro matriční úřady.

Zvláštní podskupinu komisí oprávněných samostatně přijímat rozhodnutí mocenské povahy tvoří správní komise pro projednávání přestupků a komise pro věci nezletilých. Do samostatné podskupiny je možné tyto komise vyčlenit podle hlediska, že samostatně přijímají rozhodnutí, která stanoví opatření administrativního působení vůči osobám porušujícím právní předpisy.

Podle platného zákonodárství správní komise pro projednávání přestupků jsou kolektivní orgány správní jurisdikce, zvláště vytvářené k projednávání a rozhodování správních přestupků. Pro kompetenci těchto komisí je příznačné, že projednávají široký okruh přestupků.

Komise pro věci nezletilých vykonávají nejen kontrolní, výchovné a jiné funkce, ale projednávají také přestupky. Základním kritériem určujícím, které věci patří do působnosti komisí, je v podstatě věk osoby, která porušila právní předpisy, a stupeň nebezpečnosti jejího jednání. Tak podle čl. 17 řádu o komisích pro věci nezletilých do jejich kompetence patří

věci těch nezletilých, kteří:

- a) ve věku do 14 let spáchali společensky nebezpečný čin;
- b) ve věku od 14 do 16 let spáchali společensky nebezpečné činy, které nejsou uvedeny v čl. 14 odst. 2 trestního zákona Litevské SSR a v příslušných člancích trestních zákonů ostatních svazových republik;
- c) ve věku od 14 do 18 let spáchali trestné činy a trestní stíhání proti nim bylo zastaveno anebo způsobem, který stanoví trestní řád, byla věc odložena a trestní stíhání nebylo zahájeno;
- d) ve věku od 16 let se dopustili drobného chuligánství a ve věku do 18 let drobné spekulace a jiných správních přestupků, za jejichž spáchání stanoví odpovědnost akty nejvyšších orgánů státní moci a správy Svazu SSR a svazových republik, jakož i usnesení místních sovětů a jejich výkonných výborů. Ve věku od 16 do 18 let se dopustili drobného chuligánství, avšak náčelník orgánu milice nebo lidový soudce se zřetelem na osobnost pachatele a povahu spáchaného přestupku uzná za účelné postoupit materiály k posouzení komisi;
- e) spáchali jiné protispolečenské činy;
- f) vyhýbají se studiu a práci.

Článek 19 řádu svěřuje do kompetence komisí věci těch rodičů nebo osob je zastupujících, jež zanedbávají výchovu mladistvých.

Z toho vyplývá, že správní komise pro projednávání přestupků a komise pro věci nezletilých jsou oprávněny projednávat široký okruh záležitostí a ukládat různá opatření.

Druhá skupina komisí není oprávněna přijímat samostatně rozhodnutí mocenské povahy. K nim patří komise pro přidělování bytů (obytných místností), pro kontrolu dodržování cen a pravidel obchodování, pro kontrolu dodržování zákonodárství o kultech a rovněž dočasné komise. Usnesení těchto komisí mají ve vztahu k orgánům, které přijímají akty mocenské povahy, pouze doporučující charakter. Avšak komise této skupiny podle charakteru uskutečňovaných oprávnění jsou nestejnorodé.

Domníváme se, že všechny komise, které nejsou oprávněny samostatně přijímat rozhodnutí mocenské povahy, je možné rozdělit na: a) pomocné komise výkonného výboru a b) komise kontrolující a koordinující činnost jiných orgánů, podniků a zařízení.

Do první podskupiny patří komise pro přidělování bytů (obytných místností) a zásadně všechny dočasné komise. Tyto komise připravují materiály, na jejichž základě výkonné výbory přijímají příslušná rozhodnutí.

Do druhé podskupiny náleží všechny ostatní komise, tj. komise, zabývající se kontrolou dodržování zákonodárství o kultech a komise pro kontrolu dodržování cen a podmínek provozování obchodní činnosti. Při kontrole a koordinaci příslušných oblastí činnosti jiných orgánů a orga-

nizací nejsou oprávněny samostatně přijímat rozhodnutí mocenského charakteru.

Například podle čl. 5 a 6 řádu o komisi pro kontrolu dodržování cen a podmínek provozování obchodní činnosti mají tyto komise právo kontrolovat činnost všech velkoobchodních a maloobchodních organizací a podniků, dodržování pravidel o označování maloobchodních cen, způsob, jak bylo provedeno přecenění spotřebního zboží, jestliže byly jejich ceny změněny, zda jsou k dispozici knihy přání a stížností, jak jsou vyřizovány stížnosti a návrhy.

Komise postupují materiály o výsledcích проверки k projednání výkonnému výboru. Dokumenty týkající se osob, které porušily nebo zneužily cenové předpisy, mohou komise postoupit soudružskému soudu, orgánům lidové kontroly, vyšetřovacím a jiným orgánům.

Пумпутис, А. К.:

ФОРМЫ УЧАСТИЯ ОБЩЕСТВЕННОСТИ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МЕСТНЫХ СОВЕТОВ

Резюме

В советском государстве существует множество форм участия граждан в деятельности местных органов государственной власти. Особое место среди них занимают комиссии при исполкомах местных Советов народных депутатов, как например, административные, наблюдательные комиссии, комиссии по делам несовершеннолетних, по трудоустройству молодежи, по назначению пенсий и др.

Основным звеном, при котором образуются комиссии, следовало бы считать исполнительные комитеты районных Советов (в том числе районных в городе), а также исполнительные комитеты городов республиканского подчинения (за исключением городов, имеющих районное деление). По мнению автора следовало бы предоставить исполкомам городов районного подчинения, а также сельским и поселковым советам право образовывать более широкий круг комиссий, чем до сих пор. Что касается количественного состава комиссий при исполнительных комитетах, было бы целесообразным повысить в них число народных депутатов. Участие депутатов в деятельности комиссий при исполкомах, безусловно, повысило бы уровень взаимоотношений этих формирований с местными Советами.

В заключительной части статьи проведена классификация комиссий при исполкомах местных Советов в зависимости от характера их полномочий.